

ATASSUT

EM 2015/7

Steen Lyngø

11. 11. 2015

Forslag til Finanslov for 2016

(Naalakkersuisoq for Finanser, Råstoffer og Udenrigsanliggender)

2. behandling

Atassut vil først gerne takke finansudvalget for det grundige arbejde forud for 2. behandlingen af Forslag til Finanslov for 2016. Atassut vil også gerne takke Naalakkersuisut for den imødekommenhed det har udvist i forbindelse med forhandlingerne vedrørende Forslaget til Finansloven. Sidst ikke mindst skal vi fra Atassut takke de dygtige embedsfolk for et godt arbejde.

Gode betingelser for det private erhvervsliv er betingelse for en god samfundsøkonomi.

Det skal være nemmere at starte en virksomhed - vil at mærke en virksomhed baseret på nye ideer - op eller drive en virksomhed, der udvikler nye produkter.

Det private erhvervsliv består af små som store aktører. Små næringsdrivende har helt specielle udfordringer, som de store virksomheder ikke nødvendigvis har.

Det kan dreje sig om bedre muligheder for at afskrive for nye afskaffelser eller for at afskrive udgifter forbundet med udviklings tiltag, der i sagens natur kan være meget usikre at lægge sine forventer til i udviklingsstadiet.

Grønland har brug for iværksættere og et erhvervsliv, der har redskaberne til at være modige til at udvikle nye produkter. Det er derfor vigtigt, at samfundet indretter sine rammer efter disse aktørers forskellige behov for at kunne drive eller udvikle et sundt erhvervsliv.

Turisme

Verden bliver mindre. Det er en talemåde, som har været anvendt mange år i den vestlige verden. Også når det gælder udviklingen af turismen i disse lande. Forbrugere i turismebranchen efterspørger hele tiden nye destinationer, og i den seneste tid, kan vi mærke, at udviklingsmulighederne for turismen i Grønland bliver bedre og bedre for hvert år, der går. Vi kan bare kigge på vores nabo mod øst, Island. Island er et land, der har udviklet sit turismepotentiale helt exceptionelt. Island kan næsten ikke rumme større udvikling i landet end det det har nået i dag. Men Island stiller sig ikke tilfreds med det, og Island vil gerne beholde sit niveau også i fremtiden. Derfor har Island brug for at udvikle sin turisme relaterede produkter endnu mere.

Island har derfor nu vendt sig mod Grønland, og det kan give turismen i Grønland en tiltrængt skub i den rigtige retning. Men det er vigtigt, at Grønland tager muligheden til sig og udvikler et større samarbejde med Island end tilfældet er i dag.

Island skal ikke være den eneste mulighed for at udvikle turismen, men samarbejdet med Island er nødvendig for at udvikle turismen i Grønland hurtigst muligt.

Turismen efterspørger specielle oplevelser og derfor giver byen Ilulissat Grønland et godt udgangspunkt for større turisme i Grønland. Når det er sagt, så kender vi alle den holdning, at hver gang turister besøger et andet land, så ønsker de fleste turister at se den i landet vigtigste by, hovedstaden. Den antagelse er senest også konstateret af Air Greenland, der var til en turisme-relateret event i udlandet for nylig. En rundspørgsel viste, at turisterne fra andre lande ønsker at se Nuuk, hvis de skal til Grønland.

Landingsbaner

Vi har brug for at udvikle vort landingsbaner i disse år, så de svarer til landets behov for at kunne udvikle erhvervslivet bedst muligt. Men byggeri af landingsbaner skal ikke alene hjælpe til at udvikle erhvervslivet, men prioriteringen af byggerierne eller udbygningen af landingsbanerne skal også ske ud fra, hvad der på sigt vil gøre det billigst for samfundet. I dag bruger samfundet mange resurser på en omkostningstung infrastruktur. Det kan blive bedre, hurtigere og billigere for samfundet at udbygge landingsbanen i Nuuk, så større fly fra udlandet kan lande direkte i Nuuk. I dag rejser de fleste til Nuuk når de rejser til Grønland. Derfor skal vi prioritere udbygningen og nybyggerier af landingsbaner ud fra, hvad der vil gavne Grønland økonomisk som erhvervsudviklingsmæssigt bedst.

Det civile samfund er en vigtig aktør i demokratiet.

Grønland har brug for det civile samfund som med- og modspillere i den offentlige meningsdannelse. Det er derfor vigtigt, at organisationer som Sorlak og ICC får økonomisk støtte til deres grundlæggende drift. Ungdomsorganisationen Sorlak er et centralt paraplyorganisation, der samler alle ungdomsrelaterede organisationer under sig og er det organ, der kæmper og taler for Grønlands fremtid, nemlig ungdommen. Sorlak er en sted, som har viden omkring de unges behov og holdninger, og derfor skal Sorlak beholde den økonomiske støtte uændret.

Det samme kan man sige om ICC, at det er en paraplyorganisation, der er vigtig i den offentlige meningsdannelse. Det er også vigtigt, at nævne, at ICC også gør et stort arbejde uden for landet for oprindelige folks rettigheder. Det er vigtigt for landet at Grønland har sådan en organisation, og især i tid, hvor Grønland ikke har opnået politisk som økonomisk selvstændighed. Atassut mener, at ICC fortsat har en stor opgave at løse for grønlandske samfund.

Støtte til både Sorlak og ICC er med til at give det signal, at demokratiet i Grønland står stærkt.

Nyhedsmedier

Nyhedsmedier er vigtige for folkestyret, og nyhedsmedierne er vigtige for meningsdannelsen. Det er lige så vigtigt, at nyhedsmedierne består af divergerende nyhedsmedier. Vi kan ikke tåle kun at have en offentlig ejet nyhedsmedier, men vi kan heller ikke stille os tilfreds med en enkelt aktør, som modspiller til den

offentlige ejede nyhedsmedie. Den tekniske udvikling giver i dag maser af muligheder for at skabe et konkurrerende medie til de etablerede.

Ingen skal bestemme indholdet hos medierne, det er vigtigt med frie medier.

Støtteordninger er nødvendige for at have medier i Grønland. Men det er vigtigt at understrege, at støtteordninger skal være indrettet, så det er med til at skabe en mere divergerende medieverden i landet. Vi skal væk fra støtteordninger, der er skræddersyet til bestemte medier. At beholde de eksisterende krav for at modtage støtte, er at fastholde landets medieudvikling i en bestemt retning, og det er ikke overensstemmelse med de tekniske muligheder medierne har i dag.

Befolkningen

Et lands største resurse er dets befolkning. Det er her den største investering skal ligge.

Vi har brug for rammer, der skaber tryghed og gode vilkår for den enkelte borger. Vi kan ikke alene italesætte problemer, hvis vi ikke tør at træffe nødvendige og tunge beslutninger.

Mange borgere har oplevet sociale problemer tæt ind på deres liv. De har oplevet misbrug i familien, alkohol, seksuel eller anden misbrug. Det er vigtigt at italesætte problemerne, men det er vigtigere at handle på problemer.

Atassut mener, at samfundet har brug for at trække en tydelig streg i sandet, når det gælder seksuel misbrug eller anden personfarlig angreb. Atassut er derfor helt enig i udmeldingen fra Inatsisartut medlemmet Jens Erik Kirkegaards, Siumut, at vi bliver nødt til at tage stilling til, om at indføre strengere foranstaltninger når det gælder seksuel misbrug.

Atassut mener, at vi som samfund bør tage stilling til om kriminalloven er løbet fra tiden og ikke svarer til udviklingen.

Sundhed hænger sammen med uddannelsesniveaue hos befolkningen, derfor er det vigtigt, at adgangen til sundhedsydelser er gratis nu og i fremtiden. Men den vigtigste faktor for at sundhedsniveauet er højt hos befolkningen er uddannelse. Jo højere uddannelsesniveaue er hos befolkningen, jo sundere liv har befolkningen. Derfor er det vigtigt, at vi hele tiden skaber de bedste incitament for at få sig en uddannelse.

. Uddannelsen vil skaffe flere i arbejde, selv om der ikke skabes flere arbejdspladser, da behovet for at hente arbejdskraft udefra vil blive mindre.

Uddannelse er vejen frem for at høje det sunde liv hos befolkningen og for et bedre erhvervsliv. Det vil skabe en bedre samfundsøkonomi.

Tak for ordet!